HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20826
Tarih : 26/10/2026

52292

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi*** tarafından TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederiz **23.10.2026.**

Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan Ebru Yiğit, tarafımıza gönderdiği mektupla, 18 ve 28 Ağustos 2026 tarihlerinde iki ayrı sağlık kuruluşunda jandarma görevlilerinin kelepçeli muayene ve muayene sırasında odada bulunma dayatmaları nedeniyle tedavi olamadığını bildirmiştir.

Yiğit, 18 Ağustos'ta sevk edildiği hastanede hekimin başlangıçta kelepçesinin çıkarılmasını ve jandarmanın odadan ayrılmasını kabul ettiğini, ancak jandarmanın müdahalesinin ardından hekimin kararını değiştirdiğini aktarmıştır. Jandarma görevlilerinin kendisini doktora saldırabilecek veya kaçabilecek biri olarak gösterdiğini, bu müdahaleler sonucunda muayene edilmeden hapishaneye geri götürüldüğünü belirtmiştir.

28 Ağustos'ta mamografi için sevk edildiği Bakırköy KETEM'de de jandarmanın, hekimin talebine rağmen kelepçesini çıkarmayı ve muayene odasından ayrılmayı reddettiğini ifade etmiştir. Yiğit, jandarmanın sağlık çalışanlarını kendisine karşı kışkırttığını, haklarını talep etmesini özel muamele isteği olarak gösterdiğini ve "Tedaviyi reddediyor" denilerek odadan çıkarıldığını aktarmıştır. Ayrıca bir jandarma görevlisinin "Bunları asla tedavi ettirmeyeceksin, bunlar sağlıktan ne anlar" sözlerine maruz kaldığını bildirmiştir.

Ebru Yiğit'in başvurusunda aktardığı olaylar, jandarma görevlilerinin hekim kararlarına müdahalesi, kadın mahpusun mahremiyetinin ihlali, sağlık hizmetine erişimin engellenmesi ve politik kimliğe dayalı ayrımcılık iddiaları bakımından İçişleri Bakanlığının doğrudan sorumluluk alanına giren ciddi hak ihlallerini gündeme getirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Jandarma görevlileri, bir hekimin kelepçesiz muayene kararını hangi yetkiyle değiştirebilmekte, mahpusun tedavi olup olmayacağına hangi yasal dayanakla karar vermektedir?

2. Ebru Yiğit'in doktora saldırabileceği veya kaçabileceği şeklinde jandarmanın iddiaları dikkate alındığında, Jandarma görevlilerinin politik mahpusları suç isnatları üzerinden sağlık çalışanlarına yönelik tehdit olarak göstermesi ve bu gerekçeyle tedavilerine müdahale etmesi Bakanlığınızca nasıl açıklanmaktadır?
3. Kadın mahpusların jandarma gözetiminde bedenlerini açmaya zorlanmasının yasal dayanağı nedir? Ebru Yiğit'in kelepçesiz ve mahremiyeti korunarak muayene edilme talebi neden engellenmiştir?
4. "Bunları asla tedavi ettirmeyeceksin" diyen bir jandarma görevlisi hangi anlayışla kamu hizmeti yürütmektedir? Bu sözleri kullandığı belirtilen görevli tespit edilmiş ve hakkında soruşturma başlatılmış mıdır?
5. Tedavi olmak isteyen Ebru Yiğit'i "Tedaviyi reddediyor" diyerek hastaneden çıkardığı belirtilen jandarma görevlileri, tedavinin gerçekleşmemesini düzenledikleri tutanaklarda nasıl gerekçelendirmiştir?
6. Ebru Yiğit'in sağlık hakkının engellenmesi ve ayrımcı muameleye maruz bırakılması nedeniyle Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığına yaptığı 2026/61540 numaralı suç duyurusuna konu olan jandarma görevlileri hakkında Bakanlığınızca herhangi bir idari veya disiplin soruşturması başlatılmış mıdır? Söz konusu personel hakkında bugüne kadar hangi işlemler yapılmıştır?
7. Son beş yılda jandarmanın kelepçeli muayene dayatması, hasta mahremiyetine müdahalesi veya tedaviyi engellemesi nedeniyle kaç şikâyet yapılmıştır? Kaç jandarma görevlisi hakkında disiplin cezası uygulanmıştır?
8. Politik mahpusların sağlık hizmetlerine erişiminin jandarma görevlilerince engellendiği iddiaları hakkında Bakanlığınızın yürüttüğü incelemeler nelerdir? Kadın ve politik mahpuslara yönelik ayrımcılığı önlemek için hangi somut tedbirler alınmıştır?
9. Tarafımızca yıllardır gündeme getirilmesine rağmen, 2017 yılında imzalanan, hâlâ "çıplak arama" kavramını içeren, yürürlükten kaldırılmış bir tüzüğe atıf yapan ve mahpusların sağlık hakkı ile hasta mahremiyetini ihlal eden uygulamalara dayanak oluşturan Üçlü Protokol neden değiştirilmemiştir? Bakanlığınız bu protokolün insan hakları standartlarına uygun biçimde yeniden düzenlenmesi için neden hâlâ somut bir adım atmamıştır?